

TABLICE HISTORYCZNE

Juliana Bartoszewicza.

V.

Stolnikowie koronni i litewscy (*).

Falszerze historyi stolnikostwo koronne wywodzą od bardzo dawnych czasów: tak np. przytaczają Krystyna z Goraja, dziedzica Kraśnika, stolnikiem koronnym w r. 1290 (Pamiętnik rel. moral. t. VIII str. 34). To pewna, że stolnik, dapifer zjawia się na dworach książęcych po dyplomatach w r. 1178—1208; zastępca stolnika, podstoli, subdapifer, zjawia się później, w r. 1255—1259. (Lelewel, Polska, Dzieje i rzeczy jej, t. IV str. 19). Urząd przecież koronny nastaje dopiero za Jagiellonów, ale gdy nie rozwinął się jeszcze zupełnie, tak samo jak cześnikostwo z podczaszostwem, tak długo stolnikostwo i podstolstwo plątają się nawzajem. Stolnika raz czytamy po dyplomatach podstolim, drugi raz podstolego stolnikiem. Tak idzie aż do czasów Stefana Batorego. Za Zygmunta III już idzie szereg stolników obok podstolich. Jednakże stolnikostwo jest w poniewierce; widać że go nie potrzeba było przy podstolstwie i dlatego może na chwilę jaką zniknął całkiem ten urząd. To przynajmniej pewna, że go podnosi na nowo z pewną uroczystością Władysław IV. Kanclerz Albrycht Stanisław Radziwiłł albowiem roz-

(*) Ob. Bibliotekę Warszaw. zeszyt marcowy r. b.

powiada w swoich Pamiętnikach, że stolnikostwo, jako nowy koronny urząd, utworzył król ten dla swoich ulubieńców, a mianowicie dla Adama Kazanowskiego. Coś to rzeczywiście musiało być takiego, bo stolnikostwo nie ustawało w Litwie, a i przed samem wznowieniem urzędu, był w Koronie Dapifer curie Regni, stolnik nadworny koronny. Nadworni więc być ciągle mogli aż do Władysława IVgo. Od jego czasów z pewnością nastają wielcy, a ustają zupełnie nadworni. Moznaby więc powiedzieć, że tylko urząd posunął się wyżej, z nadwornego został koronnym. Ale długo i tak nie zajmował jeszcze tego miejsca w hierarchii, które zajął później; z podstolego szło się zwykle na stolnika, a ze stolnika na krajczego i podczaszego, chociaż dwa te ostatnie urzędy później były wyższe od podstolstwa, niższe od stolnikostwa. Jednakże późno bardzo ten porządek się ustanowił. Jeszcze za Jana IIIgo stolnik postępuje na krajczego. Późniejsi stolnikowie posuwali się do senatu i to może powód, że zapomniało się dawnych stopni i że stolnikowie pierwszeństwo wzięli krajczym i podczaszym.

W epoce pierwszej więc mieszanina urzędów stolnikostwa z podstolstwem; byli wtenczas na urzędzie:

Stolnikowie nadworni.

1. *Floryan z Pacanowa* r. 1459. Stolnik nadworny, *dapifer curie nostrae* w sierpniu r. 1459. (Cod. dipl. Rzysz. t. II str. 519—522). Tenże wprzód, *Floryan de Paczonow* podstoli, *subdapifer curie nostrae*, z lipca r. 1456. (Tamże t. I. str. 225 nr. 126 dpl.). Więc z podstolego na ten urząd postąpił.

2. *Jan z Tarnowa*, *dapifer curie nostrae*, stolnik nadworny w sierpniu r. 1494. (Dodatek tygodniowy do Gazyety Lwowskiej 1853 nr. 58).

3. *Jan* herbu *Łabędź*, około roku 1526. (Niesiecki t. VI. str. 183, świadczy że go czytał w Mss. Piotrkowskich).

4. *Mikołaj Cikowski* herbu *Radwan*, w r. 1547. Według przywileju nadanego Lwowianom w Niesieckim, t. III. str.

134 i w 1548, jak czytaliśmy w jednym z listów królewskich, (nie zanotowaliśmy źródła, zanotowaliśmy rzecz).

5. *Gabryel Tarło* her. *Topor*, starosta chełmski, *strutor mense nostre*, więc stolnik na sejmie krakowskim z r. 1553, w marcu. Był na sejmie krakowskim stolnikiem 1553. (Metr. str. 115. Dodatek tygodniowy do Gazety Lwowskiej 1851 nr. 15).

Piotra herbu *Szreniawa* kładzie gdzieś *Niesiecki*, pod r. 1575 stolnikiem koronnym, ale mylnie, bo jak wiemy ze spisu podstolich, był ten *Piotr Szreniawa subdapifer curie Regni*, podstolim koronnym nadwornym jeszcze w roku 1588 i sam *Niesiecki* VIII, 472, wie o tym fakcie.

6. *Jan Jarzyna* herbu *Trzaska*, zwany *Wodą*, stolnikiem nadwornym, *dapifer curie*, był pod *Pskowem* w r. 1581. (Metr. kor. 123 fol. 883. Porównać spisy podczaszch koronnych nr. 4ty. *Paprocki*, *Herby Rycerstwa* str. 342, wyd. *Turowskiego*, zna osobę, nie urząd).

7. *Michał Moszyński* herbu *Nalecz*, stolnik nadworny za *Zygmuta III*. (Tak mówi *Niesiecki* tom VI str. 487). Syn *Pawła* i *Zofii Gołaskiej*.

8. *Hieronim Dzierzek*, w dyplomacie źle napisany *Żerek*, syn *Krzysztofa* cześnika królewskiego, stolnik nadworny w r. 1620. Wiemy o tém z przywileju królewskiego z d. 7 maja 1620, którym pozwolone jest *Krzysztofowi* za jego zasługi ustąpić dla syna ze starostwa strumieckiego (Metryka kor. księga 166 fol. 146).

9. *Jerzy Ossoliński* herbu *Topor*, stolnik nadworny koronny, *dapifer curie Regni*, w ostatnich latach panowania *Zygmunta III*. Sławny później w historyi naszej kanclerz, ze stolnika posunął się na podskarbiego nadw. kor. w kwietniu 1632. Ale jeszcze *dapifer curie Regni* przy podskarbstwie mianowany i starostą pilźnieńskim 22 lutego 1633 (Metr. kor. księga 180 fol. 53). Był więc razem podskarbis i stolnikiem aż do podniesienia urzędu.

Stolnikowie wielcy koronni.

Albrycht Stanisław Radziwiłł dwa razy o ustanowieniu stolnikostwa koronnego pisze w swoich *Pamiętni-*

kach (tom I str. 130 i 142). Pod grudniem 1632 roku pierwszy raz temi słowy rzecz wywodzi. „Janusz Radziwiłł syn hetmana polnego, został podkomorzym litewskim, który urząd zagrzebiony, teraz wskrzesił król, według pak-tów, jako i stolnikostwo koronne i oboźnego W. Ks. litewskiego urząd.” Drugi raz pod lutym 1633 roku wspomina o wakansach, które król miał rozdać na sejmie koronacyj-nym. Między wakansami były: „podkomorstwo koronne i nowo-zawakowane litewskie po 60ciu latach, stolniko-stwo koronne nowe, który urząd nigdy przedtém nie był w Koronie, i t. d.” W tych słowach Radziwiłła zawiera się cała historia urzędu. Metryki tak dokładnej innych do-stojności nie posiadamy. Widzimy, że urząd wielki koron-ny przyszedł nam koroniarzom, przez naśladowanie Li-twy. Król w tém chybił, że miejsca mu ściśle nie oznaczył w szeregu innych dostojności, ztąd zamęt, który kończy się dopiero w XVIII wieku, bo niewiadomo było jak szło starszeństwo. Późno stolnik wysunął się nad krajczego i podczaszego. Tak więc do ostatnich chwil rzeczypospo-litej przeciągała się formacja urzędów.

Szereg stolników koronnych wielkich jest następu-jący:

1. *Adam Kazanowski* herbu *Grzymała*, mianowany 10 lutego 1633 r. w Krakowie na sejmie koronacyjnym (Pamiętniki Albr. Stan. Radziwiłła, t. I, str. 144). Nie-siecki znał początki urzędu, bo pisząc o tym Kazanow-skim, że był stolnikiem koronnym, dodaje: „który honor dopiero wtenczas postanowiony w Polsce, on pierwszy na sobie piastował” (T. V, str. 61). Syn Zygmunta pod-komorzego kor., mąż Elżbiety Słuszczański, potem Radzie-jowski. Stolnikiem był półtora roku. *Postąpił na podko-morzego koronnego* po ojcu swym, 15 sierpnia 1634 roku. (Później kasztelan sandomierski i marszałek nadw. kor.).

2. *Mikołaj Ostrorog* herbu *Nałęcz*, z podstolego kor., którym był mianowany tego samego dnia co Kazanowski stolnikiem, to jest 10¹ lutego 1633 roku, został po Kaza-nowskim także w półtora roku stolnikiem, 15 sierpnia 1634 (Pamiętniki Albr. Stan. Radziwiłła, t. I, str. 220 i listy Janusza Radziwiłła do ojca Krzysztofa w Kotłu-

baja: *Życie Janusza Radziwiłła*, str. 245). Syn Jana w końcu wojewody poznańskiego i Katarzyny Mieleckiej, hetmanówny wojewodzianki podolskiej. Daty tutaj podane niezawodne są i dla tego wcześniejsze na uwagę nie zasługują: jedna już pod d. 22 lutego 1633 r., druga w poniedziałek po św. Bartłomieju 1635 r. jeszcze nazywa go stolnikiem; w pierwszej otrzymał starostwo kościańskie, w drugiej ustąpił go (Krzysztofowi) Żegoickiemu, podług sygillat. Kanclerz Radziwiłł popełnił co do tego Ostrogora pod r. 1636 nieostrożną pomyłkę. Mówi (*Pamięt.*, t. I, str. 316), że w kwietniu 1636 r. umarł Sieniawski stolnik koronny (nie pisze imienia jego) i że po nim król rozdawał wakanse. Nie powiedział jednak nic o naszym Ostrorogu, gdzie się podział. Domyślamy się, zbliżając z sobą i porównywając daty, że kanclerz wpłatał tutaj niepotrzebnie Mikołaja Sieniawskiego podczaszego koronnego, który rzeczywiście umarł 17 kwietnia 1636 r., jak Starowolski świadczy w *Monumenta Sarmatarum*. Że o Sieniawskim podczaszym tutaj mowa, jest wskazówka i w Radziwille, bo starostwo ratneńskie po nim wakowało. Właśnie podczaszy Sieniawski był starostą ratneńskim. Tak więc usuwamy pomyłkę Radziwiłła i wykreślamy Sieniawskiego stolnika koronnego. Wypada z tego, że Ostrorog był stolnikiem lat dwa i *postąpił na krajczego w. kor. w roku 1636*.

3. *Piotr Daniłowicz* herbu *Sas*, starosta parczewski i krzemieniecki, z podstolego mianowany stolnikiem w kwietniu r. 1636. Według wykazanej omyłki Radziwiłła, po Sieniawskim stolnikostwo wziął podstoli, a podstolstwo Gębicki starosta gnieźnieński w kwietniu 1636 r. Podstolim był od r. 1634 Daniłowicz, więc jemuby wypadało brać stolnikostwo i tak było według wszelkich kombinacyj. Poprawiamy Radziwiłła tak: po Sieniawskim podczaszym wziął urząd krajczy (Jakób Sobieski), krajectwo wziął stolnik Ostrorog, stolnikostwo podstoli (Daniłowicz), na podstolstwo mianowany, Gębicki. Porządek więc urzędowania Daniłowicza następny: od roku 1634 podstoli, od r. 1636 stolnik, od r. 1638 krajczy koronny. (Podług tego poprawić trzeba spisy poprzednie podstolich i krajczych). W postanowieniach sejmiku wołyńskiego

przedsejmowego, w Łucku z d. 27 stycznia 1638 r. czytamy: „Za wielmożnym jegomością panem stolnikiem kor. mają wnieść prośbę swoją panowie posłowie nasi, aby myto z nowo zbudowanego mostu na rzece Stochocie, pod miastem Janowem pozwolone było” (Archiw Iwanychewa. Cz. 2, t. I, str. 243). Nazwisko stolnika nie wymienione, do Daniłowicza więc to się odnosi z pewnością. Ale czy to była prośba za urzędem, czy za osobą? Prędzej za osobą tylko. *Postąpił na krajczego kor. 26 marca 1638 roku* (Metr. ks. 185, fol. 7).

4. *Krzysztof Gębicki* herbu *Nowina*, z podstolego kor. mianowany stolnikiem 26 marca 1638 r. (Metr. kor. ks. 183, fol. 12). Syn Jana podczaszego poznańskiego i Katarzyny Cieleckiej, brat biskupów Piotra, Jędrzeja i Jana. Kanclerz Radziwiłł nie wymieniając nazwiska o nim wspomina w tomie I, str. 406 i 431 pod rokiem 1639. *Postąpił na krajczego wiel. kor. w roku 1645.* (Potém kasztelan poznański).

5. *Piotr Opaliński z Bnina* herbu *Nałęcz*, z podstolego w. kor. stolnik od roku 1645. Syn Piotra krajczego kor. i Anny Zborowskiej kasztelanki gnieźnieńskiej. (Niesiecki, t. VII, str. 112). Podkomorzym halickim i stolnikiem koronnym podpisał elekcyą Jana Kazimierza (Vol. legum, t. IV, str. 214). Zapisany w przywileju na str. 80 w dziełku: „Prawa i wolności dyssydentów”. Stolnikiem w listopadzie 1649. Vol. legum, t. IV, str. 295. *Postąpił na podczaszego koronnego w r. 1651.* (Później wojewoda podlaski i halicki).

6. *Wojciech Wessel* herbu *Rogala*, jest stolnikiem koronnym w roku 1652, jak czytamy w Vol. legum t. IV str. 362 i 374 na sejmie w lipcu. Razem starosta różański, makowski i tykociński. Był wprzód chorążym nadwornym koronnym. *Postąpił na krajczego koronnego w r. 165.. i umarł krajczym.* W spisie krajczych nie zanotowaliśmy o nim, że z chorągwa posunął się na stolnikostwo. Zwiódł nas Niesiecki w t. IX str. 283, który o stolnikostwie Wessla nic nie wiedział.

7. *Andrzej Przyjemski z Przyjmy*, herbu *Rawicz*, stolnikiem koronnym był już na sejmie w maju 1655, na którym wyznaczony z innemi do uspokojenia Ukrainy,

(Vol. legum t. IV str. 499). Brat rodzony Krzysztofa, generała artylleryi koronnej. Z obożnego kor. został stolnikiem. *Został kasztelanem łędzkim w r. 165...* według Niesieckiego w texcie.

8. *Jan Klemens Branicki* herbu *Gryff*, z podstolego kor. stolnik w r. 1659. Na tém stanowisku w maju 1661 wyznaczony do zapłaty wojskom koronnym, (Vol. legum t. IV str. 692). Starosta chęciński. W tymże roku później marszałek trybunału kor. 1661—1662. Syn Jana podkomorzego krakowskiego i Wapowskiej kasztelaneki przemyskiej. *Postąpił na marszałka nadw. kor. w czerwcu 1662*, według dyaryusza Chrapowickiego, rękopism.

9. *Jan Wielopolski* herbu *Starykoń*, stolnikiem koronnym mianowany w czerwcu 1662, jak świadczy Chrapowicki. Syn Jana wojewody krakowskiego. Kilka lat był stolnikiem, r. 1668, (Vol. legum t. IV str. 1038) i 1669, (tamże t. V str. 30), na elekcyi Michała Korybuta. W r. 1666 dnia 14 lipca mianowany był ze stolnika krajczym (Metr. ks. 207 fol. 74); był to jeszcze podówczas wyższy stopień w hierarchii, ale nominacya ta oczywiście była „ad malam informationem Cancellariae”, bo Wacław Leszczyński był od r. 1658 krajczym aż do r. 1673. Stolnikiem na miejsce Wielopolskiego mianowany w lipcu 1666; był Jan Trach Żelecki, łowczy w. koronny, o tém dowiadujemy się z listów Jana Sobieskiego, wydanych przez Helcla w 2gim tomie Biblioteki Myszkowskich str. 73. Sobieski pisze tam o nominacyach postanowionych, ale nie uprzywilejowanych jeszcze, widzimy jednak z metryki, że Wielopolski miał już nawet i przywilej. Błąd kancelaryi lekkomyślnie rozdającej wakanse za życia uprzywilejowanych, wykrył się i Wielopolski był jeszcze długo stolnikiem. Jednocześnie był generałem starostą krakowskim i trzymał innych starostw wiele. Dopiero w r. 1677 za to że się ożenił z siostrą królowej Maryi Kazimiry, *postąpił na podkanclerzego kor.* (Załuski, Epistolae t. I str. 694).

10. *Rafał Leszczyński* herbu *Wieniawa*, z podstolego kor. i starosty wschowskiego, mianowany stolnikiem 3 października 1677. (Metr. kor. ks. 212). Syn Bogusława podkanclerzego kor. i Anny Denhoffówny, woje-

wodzianki sieradzkiej, ojciec króla Stanisława. *Postąpił na krajczego kor. w r. 1677.*

11. *Alexander Polanowski* herbu *Pobóg*, mianowany stolnikiem w Gdańsku r. 1677. (Zaluski, *Epistolae* t. I str. 694), z chorążego sanockiego i pułkownika, towarzysz broni Stefana Czarnieckiego, i nawet z tego powodu kandydat do korony w roku 1669, według świadectwa Paska. Syn Jana podczaszego halickiego. *Niesiecki* t. VII str. 359. Stolnikiem piszą go *Volumina legum* t. V str. 552 pod rokiem 1678 i komissarzem do Moskwy pod r. 1683, (*Vol. legum* t. V str. 687). *Niesiecki* w texcie pisze, że „podobno był kasztelanem lubelskim po Parysie”. Jeżeli jest w tém coś prawdy, mogło to być w r. 1672, przed nominacją jeszcze na stolnikostwo Polanowskiego, kiedy *Felix Parys* przez króla Michała mianowany został wojewodą lubelskim, ale ponieważ była to nominacja znowu „ad malam informationem Cancellariae”, przeto i Parys i Polanowski się nie utrzymali, jakoż Parys o ile dotąd wiemy, umiera w r. 1695 kasztelanem lubelskim. To pewna, że Polanowski, po Rafale Leszczyńskim, który wziął województwo kaliskie, *posunął się na chorążego w kor. w r. 1685.*

12. *Stefan Branicki* herbu *Gryff*, starosta brański, stolnikiem koronnym w r. 1696—1699. *Zaluski, Epistolae* t. I str. 885. W r. 1700 wspomina go *Starożytna Polska* t. II str. 1312. Syn Jana Klemensa, tego co wyżej, wnuk Czarnieckiego po kądzieli. *Postąpił na wojewodę podlaskiego roku 1699.*

13. *Konstantyn Zefiryn Wapowski* herbu *Nieczuja*, z chorążego sanockiego i sędziego grodzkiego przemyskiego, stolnik koronny w r. 1699, bo wtedy chorąstwo sanockie rzucił. (*Zaluski, Epistolae* t. II str. 184). Razem został i podkomorzym przemyskim w r. 1699. *Umarł r. 1703*, według *Sygillat* ks. 16. Podkomorstwo przemyskie wakowało po nim przez lat 10, bo dopiero 20 lutego 1713 wziął ten urząd po nim *Maciej Ustrzycki*, chorąży przemyski. (*Sygillaty* ks. 18 fol. 30).

14. *Adam Tarło* herbu *Topór*, starosta stężycki, mianowany stolnikiem po śmierci Wapowskiego, 15 czerwca 1703, (*Sygillaty* ks. 16, *Metr. kor.* ks. 220). Jest i dru-

ga nieco późniejsza data; wśród innych okoliczności, mianowany Tarło stolnikiem koronnym 23 czerwca 1703 na sejmie lubelskim. Zdawało się na pierwszy raz, że to po obaleniu, nie po śmierci poprzednika, wyglądałoby tak z niejasnego wysłowienia się dyaryusza w Tece, że Wapowski jako stronnik szwedzki był obalony z urzędu, ale tak nie jest, bo i Niesiecki wspomina, że Wapowski „wszedł do grobu koło r. 1703”. Musiał zawsze przed czasem wziąć Tarło nominacją, bo Wapowski żył w lipcu 1703, jak to czytaliśmy w dyaryuszu pewnym Biblioteki Głównej na str. 303. Tamże w październiku 1703, str. 451, 493 dwa razy wspomniany już Tarło jako stolnik (Porów. Teka Podoskiego t. I, str. 84). *Postąpił na wojewodę lubelskiego 13 kwietnia 1706.* (Sygillaty ks. 16).

15. *Franciszek Szembek ze Szupowa*, z chorążego nadwornego koronnego mianowany stolnikiem 13 kwietnia 1706. (Sygillaty ks. 16). Syn Franciszka kasztelana kamienieckiego, brat rodzony prymasa Stanisława. *Umarł r. 1712.*

16. *Alexander Szembek ze Szupowa*, starosta lelowski i radomski, mianowany stolnikiem koronnym i starostą bieckim 18 października 1712. (Sygillaty, ks. 18). Syn Franciszka kasztelana kamienieckiego, brat poprzednika swojego na stolnikostwie, Franciszka. *Postąpił na wojewodę sieradzkiego r. 1729.* (Sygillaty ks. 22).

17. *Józef Mycielski herbu Dołęga*, ze starosty kruświckiego został stolnikiem 12 sierpnia 1729. (Sygillaty ks. 22). Czytaliśmy go stolnikiem w Kurjerze Polskim w r. 1730, 1731, 1733 (Nr. 54 z r. 1731). Syn Jędrzeja chorążego poznańskiego i Maryanny Tuczyński, kasztelanki gnieźnieńskiej, (Niesiecki t. IV, str. 496). Matka jego poszła za mąż powtórnie za Rudawskiego, starostę inowrocławskiego, o czém Niesiecki nie wie. Po ojcu miał Osieczno, po matce Tucznę i pisał się ztąd w pychę urosłszy, hrabią na Tucznie. Człowiek bardzo bogaty, mianowicie z ojca; nie żałował pieniędzy, rad częstował gości, ale ograniczony, mówić nie umiał. Te szczegóły charakterystyczne o nim wypisujemy z wiersza w Dzienniku literackim lwowskim 1853 Nr. 48 wydrukowanego. 4go kwietnia 1729 położył kamień węgielny na kościół

osiecki dla księży reformatów, pierwszy go fundował (ks. Mystkowski str. 14 w dziejach zakonu). Z Kuryera Polskiego te jeszcze o nim wypisaliśmy szczegóły: W końcu grudnia 1731 r. Miaskowski kantor poznański wracał z Lublina po skończonej funkcyi deputackiej i zaraz prosto wyjechał do Osieczna do stolnika na święta. Był wtenczas stolnik w zająciach z dworem berlińskim, brandenburgowie łapali mu poddanych, o których Mycielski się dopominał. Stała wreszcie komplancya pomiędzy nim a dworem; regnant pruski polecił mu wydać wszystkich poddanych, oprócz dwóch, którzy służbę dobrowolnie przyjęli, stolnik zaś oficera brandenburgskiego do granicy odesłał: skutkiem tego komenda od regimentu do dóbr stolnika już 22 grudnia wróciła i jeszcze 4 mile od Poznania na konsystencyę swoją poszła (Kuryer Polski Nr. 106). To szczegół dla charakterystyki życia na pograniczu; prywatni ludzie komendami otaczać się musieli, żeby od Niemców uniknąć gwałtu. Stolnik koronny był posłem z poznańskiego na sejm konwokacyjny w r. 1733 (Kuryer Polski Nr. 171). Żonę miał Karolinę z Małachowskich, wojewodziankę poznańską, siostrę późniejszego kanclerza Jana. Żona go przeżyła, fundowała razem z mężem klasztor osiecki, umarła r. 1744. (Mystkowski, tamże str. 41). Sam stolnik *umarł 1734*, pochowany w Osiecznie u Reformatów (tamże).

18. *Jan Małachowski* herbu *Nalecz*, starosta opoczyński, którego szwagrem był Józef Mycielski, został stolnikiem koronnym r. 1735. Syn Stanisława wojewody poznańskiego i Anny Lubomirskiej starościanki sądeckiej, wdowy po Janie Wielopolskim, (Niesiecki t. VI str. 334). *Postąpił na podkanclerzego kor. 5 listopada 1735.*

19. *Wojciech Męciński* herbu *Poraj*, starosta ostrzeszowski, został stolnikiem kor. w r. 1735. Syn Kazimierza Ignacego, starosty wieluńskiego i radomskiego (Niesiecki t. VI, str. 360). Wielądek bałamuci, bo mówi, że ten Wojciech urodzony razem z bratem Józefem 20 marca 1689 roku, był tylko starostą ostrzeszowskim, a stolnikiem koronnym był Jan Męciński, Wojciecha dalszy krewny, starosta wieluński. Ale w genealogii Wielądeka, Jan ten był w czwartém pokoleniu potomkiem Jędrzeja

z Kurozwęk Męcińskiego, komisarza do Moskwy w r. 1628. Byłoby tu troszkę za wiele pokoleń na jeden wiek. (Wielądek w Niesieckim u Bobrowicza t. VI str. 368). Niesiecki wprawdzie nie kładzie imienia t. j. stolnika, mówi tylko, że z dwóch synów Kazimierza, t. j. Wojciecha i Józefa, jeden był starostą ostrzeszowskim i marszałkiem trybunału w r. 1731 i że ten umarł stolnikiem koronnym. Otóż Wojciech był marszałkiem w r. 1731, a Wielądek powiada, że Wojciech „zastępował marszałka na trybunale koronnym”. Wychodzą podania na jedno, tylko Wielądkowe trochę pomączone. Daty śmierci stolnika także urzędowe, z Sygillat ks. 26 i Niesieckiego, zgadzają się. *Umarł r. 1738.*

20. Ignacy Humiecki herbu Junosza, mianowany stolnikiem w. kor. 17 grudnia 1738 roku. Wojewodziec podolski, syn znakomitego w swoim czasie senatora Stefana i Katarzyny Krosnowskiej wojewodzianki czerniechowskiej. Rodzoną jego siostrę miał za żonę Jan Małachowski, ten co wyżej był stolnikiem. Tak więc urząd w trzecim ręku, a pozostawał ciągle w jednej rodzinie. Za życia ojca był Ignacy tylko starostą lisiatyckim. Po śmierci jego wyznaczony na sejmie pacyfikacyjnym w czerwcu 1736 r. do sądów nadzwyczajnych, według konstytucyi z r. 1717 przeciw tym, którzyby co przeciwko Augustowi III zamysłali. (Vol. legum, t. VI, str. 574). Rozpoczął konkury i zaręczył się w Warszawie 30 lipca 1736 r. z Teresą Pocięówną wojewodzianką witebską (Gazety Polskie, str. 237 z r. 1736). Ślub odbył się 2 sierpnia u Kapucynów w Warszawie, przenosiny 5 sierpnia (Gazety Polskie N. 6), panna urodziła się roku 1716. Marszałkiem sejmiku kamienieckiego był we wrześniu 1736 (Gazety Polskie, str. 232). Starostą braclawskim został 24 lipca 1737 po śmierci Ludwika z Zamojskich Feliksowej Wielhorskiej, Sygillaty ks. 26). Potém stolnik. *Umarł w Sołobkowie na Podolu 4 października 1751.* (Kurier Polski, N. 788). Toż samo świadczy list podskarbiego w. kor. Siedlnickiego, drukowany w Dzienniku Warszawskim 1852. Nr. 179, w którym wycytujemy wiadomość, że administracyą starostwa zdał podskarbi na tymczasem, póki król się nie rozporządzi, po śmierci stolnika kor.

Adamowi Małachowskiemu staroście oświęcimskiemu, marszałkowi trybunału. Starał się o administracyą u podskarbiego Antoni Lubomirski, starosta kazimirski. Żona, która go przeżyła, znakomite w swoim czasie stanowisko zajmowała w wyższém społeczeństwie polskiem, równie jak bratowa jój męża, Humiecka miecznikowa koronna. Pani stolnikowa była niewiasta świątobliwa, staropolska, pobożna, czysta cnota. Ostatnie lat 20 i więcej mieszkała we Lwowie, już za panowania Stanisława Augusta. Dwór miała po staremu; Czyż szambelan lat 40 bawił na nim, dworscy od lat 30 służyli. Umarła 17 sierpnia 1787 r. we Lwowie ze starości i z choroby, a chociaż spodziewano się tego, śmierć jój wywarła wrażenie. Nacisk był wielki do ciała, wszyscy płakali; dworscy nieśli ją z pałacu do kościoła parafialnego św. Maryi Magdaleny za miastem. Cały Lwów na ten pogrzeb się wysypał, chodził codzień do tego kościoła i płakał. 19 sierpnia celebrował suffragan lwowski Ferdynand Kicki w towarzystwie arcybiskupa lwowskiego Tumanowicza i Bielańskiego biskupa lwowskiego unity; prałaci, kapituły, wszystkie zakony, duchowieństwo trzech obrządków występowali. 20 sierpnia po innych mszę wielką śpiewał Bielański, 21 sierpnia znowu Kicki. Po wielkim kondukcie ciało odprowadzone do Polski na Podole do Tymny, gdzie pochowane w farze, którą zmarła wielkim kosztem wystawiła. (Gazeta Warsz. 1787 N. 69). Czyż zwłoki jój tam odprowadził.

21. *August Moszyński* herbu *Nałęcz*, z szambelana i starosty inowłodzkiego, mianowany stolnikiem w. kor. 6 czerwca 1752 r. po śmierci Ignacego Humieckiego, Sygillaty ks. 28, fol. 282. Syn Jana Kantego podskarbiego w. kor. i Fryderyki Augusty hrabianki Cossel, czyli Koźłowny, jak ją nazywa Niesiecki; wnuk przez matkę Augusta II. Życie jego obszerniej skreśliliśmy w dziele: *Znakomici mężowie polscy. T. II, w artykule: Percepta i expensa. Złożył stolnikostwo w r. 1775.*

22. *Franciszek Kajetan Olizar Wolczkiewicz*, mianowany stolnikiem w. kor. po Moszyńskim 28 stycznia 1775. (Sygillaty ks. 32, fol. 322). Syn Adama starosty

Łojowskiego. *Złożył stolnikostwo w kwietniu 1785.* (Gazeta Warszawska N. 37).

23. *Antoni Pruszyński* herbu *Rawicz*, z wojskiego mniejszego kijowskiego mianowany stolnikiem w. kor. 5 maja 1784. (Syllaty ks. 35 i Gazeta Warsz. N. 37). Syn Wawrzyńca skarbnika kijowskiego. (Niesiecki, dodatki Bobrowicza, t. X, str. 360). Ostatni stolnik w. kor. Umarł 1 marca 1800 r. w Sarnach, majątności swój (tamże u Bobrowicza i Lwowianin).

Stolnikowie litewscy.

1. *Jan Narbut* herbu *Trąby*, w r. 1529, jako stolnik, *dapifer Magni Ducatus Lithuaniae*, podpisał pokój z Albertem pruskim. (Vol. Leg. 1, str. 495. Niesiecki VI. 520, wspomina o tém). Pierwszy odkryty stolnik. Piszą go w Voluminach: Nagburth.

2. *Stanisław Kieżgajłło*, był stolnikiem litewskim i starostą raduńskim i tak się podpisywał na dokumentach familijnych (Tygodnik Ilustrowany N. 129). O stolnikostwie jego wie Niesiecki, t. V, str. 92. Wspomina go często z takim tytułem i Baliński w żywocie królowej Barbary Radziwiłłówny. Nie ulega więc wątpliwości, że był stolnikiem. Kto był przed nim, czy Narbut? bezpośrednio nie odkryliśmy. Występuje z tym urzędem w r. 1547—1551. Potem był *podczaszym litewskim* od r. 1551—1559. A więc i na Litwie stolnikostwo było kiedyś niższe od podczaszostwa.

3. *Siemion książę Holszański i Dubrowicki*, Siemion Juryjewicz, stolnik litewski umarł r. 1558. (Patrzć o nim artykuł nasz w Encyklopedyi powszechnej, t. XII, str. 58. Kotłubaj, Galerya nieświeżska, str. 50).

4. *Jan Chodkiewicz, Hieronimowicz*, t. j. syn Hieronima, kasztelana wileńskiego i hetmana, stolnikiem litewskim był we wrześniu 1559 roku, jak czytamy w Turgeniewa. Hist. Russ. monum., t. I, str. 177. Stolnik i starosta luceński w r. 1559 w grudniu: (Akty zapadnoj Rossii. IV. N. 108). Niesiecki ze Zwierzyńca Reja pisze go stolnikiem jeszcze pod r. 1562, (T. III, str. 53). W istocie Rej przy-

pisał w tymże roku Zwierzyniec swój „Janowi Chodkowicowi, stolnikowi ksyęstwa Litewskyego” (Maciejowski, Piśmiennictwo, t. I, str. 440). W późniejszym o dwa lata wydaniu taż sama dedykacya, tylko że już nie stolnikowi, ale staroście żmudzkiemu. Stolnik jeszcze, starosta płotelski i dzierżawca szawelski hetmanem posłany do Infant. (Akty zap. Ross. IV. 120). *Postąpił więc na starostwo żmudzkie r. 1562 — 1563.* Później kasztelan wileński i starosta żmudzki, marszałek wielki, wielkorządca Infant, ojciec hetmana Jana Karola.

5. *Szczęśny Chodkiewicz Alexandrowicz*, starosta płotelski i dzierżawca telszewski, podpisany stolnikiem 8 czerwca 1563 r. na drugim statucie litewskim. Jeden jest między Chodkiewiczami Felix, syn Alexandra wojewody trockiego, synowiec hetmana Jana Karola, wnuk więc poprzedniego, ale tutaj nie może być o nim mowy. Ktoby więc był ten Szczęśny? trudno wiedzieć.

6. *Mikołaj Dorohostajski* herbu *Leliwa*, „w r. 1563 stolnikiem litewskim będąc, od Zygmunta Augusta byłznaczony do korektury statutu litewskiego”, (pisze Niesiecki, t. III, str. 389). W Metryce kor. ks. 114, fol. 99, czytamy pod r. 1569, że był wtedy stolnikiem Jan Dorohostajski starosta wołkowyski, szereszowski, wieloński i ciwun goldyński. Też same tytuły, oprócz ciwuńskiego, ma Mikołaj Dorohostajski w Niesieckim. Jedna więc to osoba, nie Mikołaj i nie Jan, ale Jan Mikołaj. *Postąpił na wojewodę połockiego r. 157..*

7. *Alexander książę Proński*, stolnik już w pierwszych dniach panowania Stefana. Król 25 lipca 1576 r. pisząc do niego, aby gotów był na wojnę moskiewską, nazywa go stolnikiem w. x. lit. (Akty zap. Ross. III, str. 191). Na innym ruskim przywileju króla Stefana, w październiku 1581 r. nazwany „stolnikiem w. litewskim i starostą łuckim” (Iwanyszewa, Żyźń kniazia Kurbskaho, t. I, str. 214). Stronnik Maksymiliana po śmierci Batorego, jego za króla uznawał i z tego powodu często wspominany w dziejach onego czasu, o czém przekonać się można z dzieła Mayera: *Des Olmützer Bischofes Stanislaus Pawłowski Gesandtschaftsreisen nach Pohlen.* Podpisany za świadka na akcie potwierdzenia praw i warunków elekcyi

Maksymiliana, wydanym w Ołomuńcu 27 września 1587. (Tamże, str. 370). Syn Teodora wojewody kijowskiego i Fedory Bohuszówny Bohowitynowny, podskarbianki lit. Ostatni z książąt Prońskich w Rzeczypospolitej. (Niesiecki, t. VII, str. 509). *Postąpił na kasztelana trockiego 1591 roku.*

8. *Krzysztof Mikołaj Dorohostajski* herbu *Leliwa*, był stolnikiem litewskim, jak świadczy Niesiecki, t. III, str. 389. Syn wyżej wymienionego pod N. 5, późniejszego wojewody połockiego. Musiał być stolnikiem 1591—1593, bo *postąpił na krajczego lit. w r. 1593.* (Autor sławnej Hippiki).

9. *Stanisław Ciechanowiecki* herbu *Dąbrowa*, stolnik litewski, u Niesieckiego w t. III, str. 107, bez oznaczenia czasu. Syn podobno Nikodema Janowicza, starosty mielnickiego i Julianny księżniczki Mścisławskiej, wdowy po kniaziu Zbarażskim, (tamże). Był chyba stolnikiem po Dorohostajskim.

10. *Krzysztof Wiesiołowski* herbu *Ogończyk*. Stolnikiem był pod Janowcem, w październiku 1607, stając za królem czasu rokoszu, jak to czytaliśmy w urzędowych dokumentach rokoszu. Stolnikiem był jeszcze w r. 1613, (Vol. legum, t. III, str. 202—205), marszałkiem sejmiku i stolnikiem jeszcze r. 1618. Syn Piotra marszałka w. lit. i Lubomirskiej siostry Sebastjana kasztelana wojnickiego. (Niesiecki, t. IX, str. 325). *Postąpił na krajczego litewskiego w 1618, 1619 roku.*

11. *Alexander Kazimierz Sapieha* herbu *Lis*, stolnik, *in Magno Ducatu Lithuaniae Dapifer*, umarł 30 listopada 1619 w Padwie, jak to poświadcza nagrobek jego w Padwie, wypisany całkiem w piśmie zbiorowém wileńskim: „Po ziarnie”, str. 137. Nie jestto więc Alexander Dadzibóg Sapieha, którego Niesiecki zwie stolnikiem w t. VIII, str. 257, i któregośmy w liście cześników pomieścili. Porównywaliśmy wskazane u Niesieckiego daty z Voluminami legum, w r. 1613, 1616, 1623 i 1632 nawet. Alexander Dadzibóg zwany w nich tylko starostą orszańskim, żył więc dłużej jak stolnik Alexander Kazimierz, i nie nazywa się nigdzie stolnikiem, a nawet to pewna jest, że i cześnik Alexander Sapieha z r. 1621 nie był

tą samą osobą, co wojewoda mściśławski, jakieśmy to za Niesieckim idąc w spisie cześników napisali.

12. *Jan Piotrowski* herbu *Junosza*, stolnik litewski. (Niesiecki VII, 312), ale nie wskazuje czasu. Jedyne tutaj ślad, że syn stolnika, Piotr Paweł umarł r. 1658; więc tutaj ojca mieścimy.

13. *Alexander Ludwik Radziwiłł*, stolnikiem został r. 1626 na sejmie. (Kotłubaj, Galerya nieświeżska, str. 338). Był stolnikiem w r. 1629, jak na to są świadectwa. Syn najmłodszy Mikołaja Sierotki. Niesiecki nie wie nic o jego stolnikostwie. *Postąpił na wojewodę brzeskiego w r. 1630.*

14. *Gedeon Michał Tryzna* herbu *Gozdawa*, stolnik w. x. lit., starosta brzeski na sejmie konwokacyjnym w lipcu 1632. (Vol. legum, t. III, str. 741). Mianowany więc był stolnikiem jeszcze przez Zygmunta III, pewnie w roku 1631 po Radziwiłł. Syn Grzegorza i Sapieżanki. Stolnikiem jeszcze na sejmie w r. 1634. (Vol. legum, t. III, str. 833). Marszałkiem był sejm w r. 1634. (Albr. Stan. Radziwiłł, t. I, str. 216. Według Niesieckiego, t. IX, str. 124, *postąpił na krajczego litewskiego*; musiało więc to być w r. 1638 po Karolu Zygmuncie Radziwiłł. (Potem podskarbi w. lit.). Nie pomieściliśmy go w spisie krajczych.

15. *Paweł Piotr Tryzna*, starosta starodubowski, z oboźnego lit. stolnik, jak mówi Niesiecki w t. IX, str. 123. Stolnikiem umarł r. 1639, jak świadczy nagrobek w Krakowie u Starowolskiego. Musi więc być omyłka u Kognowickiego, (Żywoty Sapiechów, t. III, str. 301), że Tryzna z oboźnego został podstolim litewskim. Syn Grzegorza marszałka słonimskiego i Alexandry Sapieżanki, wojewodzianki smoleńskiej, brat rodzony poprzedniego. (Niesiecki, tamże).

16. *Kazimierz Tyszkiewicz* herbu *Leliwa*, pisze go stolnikiem Niesiecki w t. IX, str. 178. Zdawało nam się, że to pomyłka, zamiast podstolim, uważaliśmy tak przynajmniej w spisie podstolich (Bibl. Warsz. 1860 r. wrzesień, str. 646). Ale z porównania dat wypada, że Niesiecki mógł podawać prawdę. Rzeczywiście jest na Tyszkiewicza miejsce pomiędzy stolnikami. Podstolim był od r. 1633 i jeszcze w r. 1637, co się z nim działo w latach 1637—1644 nie wiemy. Z krajczego szedł na podczaszego

w r. 1644 i był nim jeszcze w r. 1652. Otóż mógł być stolnikiem po śmierci Piotra Tryzny od roku 1639 i to naturalny byłby stopień, jak wówczas, z podstolego iść na stolnika, a potem na krajczego. Ale w takim razie pomiędzy Karolem Zygmuntem Radziwiłłem a Tyszkiewiczem musiał być jakiś krajczy, jak się tego domyślaliśmy, w spisie krajczych. (Bibl. Warsz. 1861. Kwiecień, str. 132).

17. *Felix Pac*, stolnikiem w lutym 1644. U Albrychta Stanisława Radziwiłła mianowany nim dopiero 14 marca 1645. (T. II, str. 162). Syn Piotra wojewody trockiego i Elżbiety Szemiotówny podobno kasztelanki smoleńskiej, czy sędzianki ziemskiej żmudzkiej (Niesiecki, VII, 222). *Postąpił na podkomorzego w. lit. 1646 r.*

18. *Wincenty Gosiewski* herbu *Słepowron*, mianowany stolnikiem 27 kwietnia 1646 r. według Albr. Stan. Radziwiłła. Stolnikiem wspomina się i pod r. 1650, w Vol. legum, t. IV, str. 200, 274, 361. Syn Alexandra wojewody smoleńskiego i Ewy Pacówny. *Postąpił na podskarbiego w. lit. 1652 r.*

19. *Michał Kazimierz Radziwiłł*, syn marszałka w. lit. Aleksandra Ludwika; marszałkowicz mianowany stolnikiem 3 października 1652 r. (Kotłubaj, Galerya nieswieżska, str. 378). *Postąpił na krajczego w. lit. 1653 r.* (Później szwagier Jana III).

20. *Eustachy Wołłowicz* herbu *Bogorya*, starosta płoteński i uciański, rotmistrz królewski, stolnikiem litewskim umarł r. 1659. Syn Pawła podskarbiego nadw. lit. i Chodkiewiczówny, córki Hieronima kasztelana wileńskiego, (Niesiecki, t. IX, str. 419).

21. *Krzysztof Sapięha* herbu *Lis*, pułkownik i stolnik litewski w r. 1660. (Pamiętniki kommissyi archeograficznej kijowskiej, t. IV, str. 364). Stolnikiem wspominają go i Vol. legum, t. IV, str. 763 pod rokiem 1661 r. Czyim był synem, powiedzieć nie umiemy dotąd.

22. *Marcin Ogiński* herbu *Brama*, z podstolego litewskiego stolnik. Wspominają go Pamiętniki Obuchowicza, wydane przez Balińskiego, str. 108 i Dyaryusz Chrapowickiego niedrukowany pod r. 1663—1664. Ten sam zapewne Ogiński, co późniejszy kanclerz litewski. Synem

byłby więc Alexandra kasztelana trockiego i Katarzyny Połubińskiej wojewodzianki parnawskiej (Niesiecki, VII, 52). *Postąpił na krajczego lit. we wrześniu 1665.*

23. *Benedykt Sapięha* herbu *Lis*, starosta słonimski i stolnik litewski, posłem brzeskim jeździł na elekcyą w r. 1669 i podpisał ją. (Vol. legum t. V, str. 30). Syn Pawła hetmana wiel. wojewody wileńskiego i Anny Kopciówny kasztelanki nowogrodzkiej, brat hetmana Jana Kazimierza (Niesiecki, VIII). *Postąpił na podskarbiego nadw. lit. w roku albo przed rokiem 1673.*

24. *Stanisław Radziwiłł* herbu *Trąby*, na Klecku i Grodku, stolnikiem litewskim podpisał elekcyą Jana Sobieskiego w r. 1674. (Vol. legum t. V, str. 280). Deputatem do boku królewskiego w r. 1678. (Niesiecki t. VIII str. 67, Vol. legum t. V str. 553). Syn Michała chorążego lit. i Izabelli Katarzyny Jędrzejówny Sapięzanki, kasztelanki wileńskiej. *Postąpił od razu na marszałka w. lit. w r. 1679.*

25. *Karol Stanisław Radziwiłł*, mianowany stolnikiem w r. 1685. (Kotłubaj, Galerya nieświeżska str. 392). Syn Michała Kazimierza podkanclerzego, hetmana polnego i Katarzyny Sobieskiej, a więc siostrzeniec Jana III. Miał przydomek Justus. Sprawiedliwy. *Postąpił na koniuszego w. lit. w r. 1686.*

26. *Kazimierz Sapięha* herbu *Lis*, z podstolego stolnik, widać po wszystkiem, że w roku 1686. Syn Jana pisarza polnego kor., potem hetmana polnego lit. i Konstancyi Herburtówny kasztelanki kamienieckiej. *Postąpił na podskarbiego nadw. lit. w r. 1686* (późniejszy wojewoda trocki).

27. *Jerzy Sapięha* herbu *Lis*, stolnikiem litewskim już r. 1690. (Vol. legum t. V, str. 773). Syn najstarszy Kazimierza Jana hetmana wojewody wileńskiego, z Krystyny Hlebowiczówny, wojewodzianki wileńskiej. (Niesiecki t. VIII, str. 250). Stolnikiem wspomina go pod rokiem 1694 Krzysztof Zawisza w swoich Pamiętnikach. Stolnik wojewódzic wileński, syn hetmański u Załuskiego, (Epistolae pod r. 1698 t. II str. 618 i w r. 1699 w Vol. legum tom VI str. 57). Bił się z Hrehorym Ogińskim pod Jurborgiem 22 lipca 1698 u Załuskiego. Starosta

merecki, pułkownik hussarski. *Obalony z urzędu 1704* razem z innemi Sapiehami. Za Stanisława Leszczyńskiego, bo Kocieli zostawał w konfederacyi przeciw królowi, został w r. 1707 wojewodą trockim i miał to stanowisko aż do upadku Leszczyńskiego. Potém wraca na stolnikostwo i trzyma je aż do kwietnia 1732 roku, kiedy *postąpił na województwo mścisławskie* (Kuryer Polski Nr. 121). Oskarża go Bantysz Kamieński pod rokiem 1732, o to, że cerkwie dyzunickie kazał w Mohylewie poza-jeżdzać. Znaleźliśmy coś takiego i w Kuryerze Polskim z r. 1732 Nr. 126. W Mohylewie przyszło do starcia się, wójt uwięziony. Umierał Sapieha na suchoty. W Janowie przy żonie chorował w lipcu 1732 r; potém się przeniósł do Warszawy i umarł tu 12 października 1732 po kilku tygodniach choroby, o 10 wieczorem, opatrzony Sakramentami, w obec żony, syna Kazimierza starosty mereckiego i jego żony. Zwłoki przeniesiono do Kartuzy w Berezie. (Kuryer Polski Nr. 147).

28. *Bogusław Ogiński z Kozielska*, herbu *Brama*, marszałek kowieński i stolnik litewski w r. 1704, po obaleniu Sapiehy. Wzmianka o nim w Dyaryuszu Biblioteki Głównej str. 223. Ustąpić musiał na swoje marszałkostwo dla tegoż Sapiehy w r. 1709—1710.

Jerzy Sapieha powtóre (patrz wyżej).

29. *Piotr Paweł Sapieha* herbu *Lis*, starosta wschowski, mianowany stolnikiem w kwietniu 1732 roku, (Kuryer Polski Nr. 121). Najstarszy z trzech synów Jana starosty bobrujskiego, krótki czas hetmana w. kor. za króla Stanisława, i Ludwiki Opalińskiej, wojewodzianki łęczyckiej. *Postąpił na wojewodę smoleńskiego w r. 1742.*

30. *Józef Alexander Jabłonowski* herbu *Pruss*, starosta buski, mianowany stolnikiem w r. 1742. Syn Alexandra Jana chorążego w. kor. starosty buskiego i Teofili Sieniawskiej wojewodzianki wołyńskiej, wnuk hetmana Stanisława. Uczony autor i dziwak. *Postąpił na wojewodę nowogrodzkiego w r. 1755.*

31. *Stanisław August Poniatowski* herbu *Ciołek*, został stolnikiem w r. 1755. Syn Stanisława, w końcu kasztelana krakowskiego i Konstancyi Czartoryskiej. *Obrany królem polskim w r. 1764.*

32. *Józef Klemens książę Czartoryski*, starosta łucki, mianowany stolnikiem w roku 1764. Syn Stanisława łowczego w. kor. i Anny z Rybińskich wojewodzianki chełmińskiej. Życiorys jego skreśliliśmy w Encyklopedyi powszechnej t. VI str. 247. Ostatni stolnik litewski, pan na Korcu. Przeżył Rzeczpospolitą. Umarł w Warszawie 17 marca 1810 i pochowany u Kapucynów.

D. 6 marca 1863 r.

